

ريڭخراوا دياكونيا ئاقەدانىكرن و گەشە پيدانا جىماكىيە

ئا: شيوەن مەمەد سالىھ

— چ پروژىن نوي بۇ پاشەرۇڭى ۋە ھەنە؟
ئەو دىمىتە ل سەر مىزانىيا حكۇمەتتا سويىدى دگەل دامەزىنەرىن
ريڭخراوا دياكونيا ل سويىدى كا دى چەندى بۇ مە مەزىنە. ستافى
دياكونيا ۋى ھەرىكەت دى پىشنىبارا خۇ بىڭىت. بۇ رۇڭىن بىيىن مە ل بەرە
ھەندەك مامۇستايان ۋ سويىدى بىيىن ۋ ھەر چ بىيورى بىيىت دا كو خۇلان بو
مامۇستايىن كوردستانى ڧەكەن ۋ ب رىكا وان بىيىن چەند پروژەكان ڧەكەين.

— ريڭخراوا دياكونيا ھەڧكارى دگەل كىش لايەنان ھەپە؟

دياكونيا ھەڧكاريەكا زۇرباش دگەل دام ۋ دەڭگەھىن حكۇمەتتى
ۋى ھەپە. ۋ بۇ ئەنجامدانا پروژىن دياكونيا ل ھەرىما كوردستانى. ئىك ۋ
پلانىن ريڭخراوا دياكونيا ئەو ڧەكۇھاستنا ئىدارا پروژىن خۇ ۋەكو
بىنگەھى زارۇكان ۋ ئاڧرەتان بۇ دەستەلاتا ھەرىمى داکو بەردەوامىي پى
بەدەن. ئەو كيانىن حكۇمى ئەوين ھەڧكارى دگەل دياكونيا ھەى ئەڧەنە:
ۋەزارەتا پەرۋەردى ۋ ساخلىمىي ۋ كاروبارىن جىماكى، ئەم ب دەڧەت
دزانىن كو سوپاسيا خۇ يا بى سنۇر ئاراستەى دەستەلاتا ھەرىما
كوردستانى بىكەين ۋ بۇ پىشتەفانىا ۋى بۇ دياكونيا ۋ كارى ۋى ل

ريڭخراوا دياكونيا ريڭخراۋەكا خىزىخوازە نەيا حكۇمىيە، ل سالا
(۱۹۶۶) ۋ لايى ھەفت دىرىن سويىدى ڧە ھاتىيە دامەزىراندەن،
ريڭخراوا دياكونيا يا سويىدى بۇ گەشەپىدانى ب كارىن مەۋڧايەتى ل
(۴۸) ۋەلاتىن جىيەھانى رادىبىت ۋ ب پىشتەفانىا حكۇمەتتا سويىدى
(Sida) ل سالا (۱۹۹۴) ھاتىيە كوردستانى بەرىز (ڧردا توران) ۋ
خانما ۋى ھىڭا (گريستا گريمتاد) ب رىڭە دىبەن، ھەر ۋ سالا
(۱۹۹۴) تا نۇكە چەندىن پروژىن مەۋڧايەتى بۇ گەشەپىدانى ل
كوردستانى ئەنجام دايەن ۋ يا بەردەوامە ل سەر پروژىن خۇ. بۇ
پتر پىنناسىنا ڧى ريڭخراۋى مە خۇ گەھاندە جىگرا رىڭەبەرى ھىڭا
(سعاد گمابىوس گورگىس) ۋ ئەڧ دىدارە ل گەل سازكر:

— ئاڧى دياكونيا چ رامان ددەت؟

ئاڧى دياكونيا يا گرىندايە ب زاراڧىن ئاينى كرىستىيانى ڧە. ۋ ئەو ب خۇ
پەڧەكا لاتىنى يە رامان ۋى (ھارىكار) يان (خىزمەتگوزار) يە

— ئارمانجا سەرەكى يا ريڭخراوا دياكونيا چىيە؟

دياكونيا كاردەكت كو ل ھەر دەۋلەتەكى مافى مەۋڧى پەپرەو بىكەت ۋ
دىموكراتىيەتى بچەسىيىت ۋ ۋەكەڧىي پەيدابىكەت ۋ دادى يا ئابورى
دناڧ جىماكى دا بەلاڧ بىكەت، ڧى دويماھىيى بۇ خۇ ئارمانجا كا دا پەيدا
كر. ئەو ۋى پىشتەفانىا كەلتورى.

— ۋ سالا (۱۹۹۴) تا نۇكە ۋە چ پروژە ئەنجام دايەن؟

دياكونيا د گەلەك پروژان دا كاركرىيە، ۋەكى پروژى بىنگەھى ھىڭى ۋ
دروستكرنا باخچىن زارۇكان ۋ ڧەكرنا چەندىن خۇلەن رەۋشەبىرى بۇ
نەھىلاتا نەخۋىندەۋارىي ل دەڧ ئاڧرەتان. ۋ سالا (۱۹۹۹ – ۲۰۰۱) چەند
پروفىسۇر ۋ سويىد ۋ نەروىچ ھاتنە كوردستانى ۋ خۇل بۇ دەھان كادرىن
ساخلىمىي ۋ جىماكى ۋ پەرۋەردەيى ڧەكرن. كادرىن بەشدار د خۇلى دا ۋ
بازىرىن سلىمانىي ۋ دھوك ۋ ھەولەرىي بوون، ۋ بۇ ساۋى دو سالان
ڧەكىشا. ب ھارىكاريا وان ئەم شىايىن بىنگەھى شىرەتكاريا چارەسەرىا
دەرۋىنى ۋ رەۋشەبىرىا جىماكى دابەمەزىنەين. مە بىنگەھى (رۇڭ) بىي ھەى،
كارى ۋى ڧەكرنا خۇلەن رەۋشەبىرىيە ۋ مە ۋ دھوك ۋ ئاكرى ۋ ھەولەرى
سلىمانى ۋ شەڧلاۋە ۋ مەخمۇر دەست پىكرىيە ۋ تا نۇكە يا بەردەوامە.
ھەرۋەسا بىنگەھى (ھەڧال) ل سالا (۲۰۰۳) ھاتىيە دامەزىراندەن ۋ كارى ۋى
چارەسەرىا ئارىشىن سىنلەيانە، ۋ بىنگەھى (زىۋە) بو زارۇكىن ل سەر
جادان كاردەكەن ل سالا (۲۰۰۰) ل دھوكى ھاتىيە دانان.

ئەڧ پروژىن ھە د نەۋنەيى نە ۋ تانۇكە ۋەكى وان ل كوردستانى نەھاتىيە
ئەنجام دان. ھەۋەسا مە بىنگەھى بەرھەڧكرن ۋ رەشەبىرىكرنا ئاڧرەتتى ل
سالا (۲۰۰۰) دامەزىراندەيە ۋ بىنگەھى (رەۋشەن) بۇ كارىن پىشەبىرنا
ئارەۋىن زارۇكان ل سالا (۲۰۰۴) دامەزىراندەيە، ۋ ريڭخراوا دياكونيا ب
نوبزەنكرنا بىنگەھى سىنلان ل گوندى ئىتتىتى رابويە. دگەل دەرئىخستنا
چەندىن ۋەشانا ۋەكى گۇڧارا ھىلەين ۋ كەپر ۋ ھزار پەرتوك بۇ زارۇكان ۋ
ل دەمەكى نىزىك گۇڧارەكا نوى دى كەڧىتە بەر دەستى خواندەڧانا ب
ئاڧى (جوان) ب ھارىكاريا دەڭگەھا سىپىرىز يا چاپ ۋ ۋەشانى دەردكەڧن.

دەقەری ژبو خزمەتا مللەتی کورد و کوردستانی.

– ریکخراوا دیاکونیا دناڤ وان کۆمەین دی یین ریکخراوان دا خەلکی مە چەوا بەری خوە ددەتی؟

کاری هەر ریکخراوەکی یی جودایە ژ ریکخراوەکا دی، دیاکونیا کاردکەت ژبو چەسپاندنا دیموکراتیەتی و بەلاقترنا وەکەفیی دناڤ جفاکی دا.

مە سەرەدان بۆ بنگەهین مە ژ لای خیزانین زارۆکان دەین، ژبەرکو دزانن دیاکونیا خزمەتەکا گەهاندیە زارۆکین وان و ژ ئەگەر ئەنجامدانا قان پرۆژان ریکخراوا دیاکونیا دەیتە هۆارتن ئیک ژ ریکخراوین کیم یین بیانی ئەوین مایە ل کوردستانی و بارەگایی سەرەکی ل باژیری دهۆکی یە و لقی وی ل هەولیری یە. ریکخراوا دیاکونیا پاشەرۆژەکا گەش ل کوردستانی هەیه.

– ریکخراوا دیاکونیا ل کوردستانی چ جیاوازی دگەل ریکخراوین دیاکونیا ل دەولەتین دی هەیه؟

دەمی من سەرەدانا بارەگایی ریکخراوا دیاکونیا ل سوید کری، من گەلەک هەڤال دیتن ئەوین ل ریکخراوا دیاکونیا ل وەلاتین بیانی کاردکەن، پشتی مە کارین خۆ نیشادین، بەرپرسین ویری گەلەک مەندەهۆش بوون کۆ مە ل کوردستانی ئەڤ کارە یین ئەنجام داین، و گۆتن هەرچەندە کوردستان بەرامبەر وەلاتین دی وەلاتەکی بچوکیکە، بەلی پتر خزمەت یا گەهاندیە جفاکی.

– بۆچی هۆین وەک ریکخراوا دیاکونیا پشتهفانیا گۆڤارا هیلین دکەن؟

مە ل باژیری دهۆکی چ گۆڤار نەبوون بایەخی ب ئافرەتی بدەن. ل سەر قی بناغە ی مە گۆڤارا هیلین دانا و گۆڤارەکا زۆر خۆشە و یا جوانە و رۆژ بۆ رۆژی یا سەرکەفتی یە، و دماوەکی کیم دا شیا گەلەک خاوندەفانان ل خۆ کۆم بکەت. خەلک گەلەک پسپار دکەن کەنگی دی هیلین دەرکەڤیت.

– ژمارا کارمەندین ل ریکخراوا دیاکونیا کاردکەن چەندە؟

ئەم ژ (۱۴) کارمەندان پیک دەیین و ژ بلی زیرەفانان ئەو ژی ئەڤ بەریزەنە:

۱- ئەندریش سڤنسون: نوینەری نیشتمانیی دیاکونیا ل کوردستانی.
۲- سوعادطمايوس گورگیس: جیگرا نوینەری نیشتمانیی دیاکونیا ل کوردستانی.

۳- چنار علی مەندی: هەڤکارا پرۆژین دیاکونیا.

۴- تارق یونس ئوسمان: ریڤەبەری دارایی.

۵- گورگیس کانون گورگیس: پسپوری تەکنیکی.

۶- فەوزی قادر: پسپوری کۆمپیوتەری.

۷- سامان عەزیز سەرپەرشتی چالاکیان هەولیر.

۸- جولیت یوئیل یاقو: فەرمانبەرا پرسگەهی.

۹- ئیبراهیم جانگیر حەجی: شۆڤیر.

۱۰- مەجید حەجی عیدو: شۆڤیر.

هاریکار ل گەل مە ئەڤ بەریزەنە:

۱۱- محسن حەسەن.

۱۲- سەمیرە جبو حنا.

۱۳- حەوا، حاجی یوسف.

۱۴- عەبدوللا ئەحمەد عەبدوللا.

– پەیمایا تە یا دوماهیی بۆ خەلکی چیە؟

من دڤیت بێژمە خەلکی خۆ ریزی ل ئیک و دو بگرن، وەکەفیی هەبیت دناڤبەرا هەردو رەگەزان دا و لایەنین بەرز گرتگیی بدەن زارۆکان ژبەر کۆ ئەو بەرەبابی پاشەرۆژی نە و دخوازم ئافرەت بگەهیتە پلەیین بەرز و بۆ خەلکی دیارکەت ئافرەت دڤیت گەلەک کاران ئەنجام بدەت.

ئەم سوپاسیا خانما (سعاد) دکەین کۆ ب ناڤی ستافی کارمەندین ریکخراوا دیاکونیا ئاخفتی و کاری ریکخراوی دایە نیاسین بۆ خەلکی مە.

گۆڤارا هیلین دی یا بەردەوام بێت و دەر هۆمارەکی دا، دی ل سەر پرۆژەکی ریکخراوا دیاکونیا ئاخڤیت.

